

Chuyên gia Trung Quốc bàn về việc chấm dứt xung đột Nga-Ukraine

Nguyễn Hải Hoành tóm dịch từ nguồn tiếng Trung: 俄乌冲突将以何种方式结束？中国学者今天在这里深入讨论, 来源：环球时报-环球网 2022-12-17.

Lược dịch: Nguyễn Hải Hoành

20/12/2022

Ngày 17/12/2022, trong kỳ họp thường niên năm 2023 của Thời báo Hoàn cầu với chủ đề “Trung Quốc và thế giới sau Đại hội 20 của Đảng Cộng sản Trung Quốc”, các chuyên gia đã thảo luận sôi nổi xung quanh vấn đề “Cuộc xung đột Nga – Ukraine sẽ kết thúc theo phương thức nào?”

Dưới đây là tóm tắt ý kiến phát biểu của một số nhân vật chủ yếu:

Châu Lực (Zhou Li), nguyên Phó trưởng ban Ban Liên lạc đối ngoại Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Ủy viên Ủy ban Ngoại sự toàn quốc của Chính Hiệp khoá 13, cho rằng:

Tình hình cuộc xung đột Nga – Ukraine trong 10 tháng qua, kể từ ngày Nga tuyên bố bắt đầu Hành động quân sự đặc biệt tại Ukraine (24/2/2022) thể hiện 8 đặc trưng như sau:

Thứ nhất, khi tiến về phía đông nam Ukraine, quân đội Nga đã gặp phải sự chống cự ngoan cường của quân đội Ukraine và lính đánh thuê. Thứ hai, ba mục tiêu đầu tiên của phía Nga là tiến hành phi quân sự hóa, phi quốc xã hóa và trung lập hoá ở Ukraine giờ đây xem ra nên nói là chưa thực hiện được. Thứ ba, tình hình chiến trường vẫn còn rất gay go, hai bên đều thiệt hại rất lớn, chủ yếu về quân sự và kinh tế. Thứ tư, Ukraine có hơn 40 triệu dân thì gần 10 triệu người tị nạn ở Nga và nhiều nước châu Âu, tình hình nhân đạo đang rất nguy kịch. Thứ năm, Mỹ và châu Âu áp đặt lệnh cấm vận nghiêm ngặt đối với Nga, đồng thời liên tục vận chuyển một lượng lớn vũ khí và đạn dược tiên tiến vào lãnh thổ Ukraine để giúp Ukraine đánh Nga đến cùng. Thứ sáu, Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc đã họp nhiều lần để thảo luận giải pháp mà không có tiến triển rõ ràng. Thứ bảy, hiện chưa nhìn thấy dấu hiệu đàm phán ngừng bắn. Thứ tám, lập trường của các bên hoàn toàn khác nhau, thậm chí đối lập.

Châu Lục cho biết, nhìn từ góc độ của Trung Quốc, chính phủ Trung Quốc đã nhiều lần bày tỏ quan điểm cơ bản đối với vấn đề Ukraine, chủ yếu là phải căn cứ vào tình hình sai đúng phải trái của bản thân sự việc để xác định lập trường và chính sách của Trung Quốc.

“Vấn đề bây giờ là ở chỗ chìa khóa tiếp theo để giải quyết vấn đề giữa Nga và Ukraine đang nằm trong tay Mỹ và châu Âu.” Theo Châu Lục, nên nói rằng cho đến nay, Mỹ và châu Âu chưa thực hiện bất cứ nỗ lực thực sự nào để giảm căng thẳng xung đột giữa

Nga với Ukraine, thậm chí làm ngược lại, tiếp tục cung cấp một lượng lớn vũ khí và đạn dược, cam kết giúp Ukraine chiến đấu với Nga đến phút cuối cùng.

Châu Lục cho rằng “Hiện nay chúng ta đặc biệt cần cảnh giác trước sự kéo dài và mở rộng xung đột Nga – Ukraine, nếu xu hướng này cứ tiếp tục diễn ra thì sẽ có ảnh hưởng và thiệt hại lớn không những cho Ukraine, Nga, toàn thể châu Âu, mà thậm chí cho cả thế giới”.

Ngô Tâm Bác (Wu Xin Bo), Viện trưởng Viện Nghiên cứu các vấn đề quốc tế thuộc Đại học Phục Đán, cho rằng:

Cuộc xung đột Nga – Ukraine hiện nay có hai đặc điểm: một là ý muốn đánh tiếp vẫn còn rất mạnh, ý muốn đàm phán còn chưa đủ. Xét về phía Ukraine, hiện nay họ vẫn ở trong giai đoạn phản công, họ nghĩ rằng phản công còn chưa xong. Xét từ phía Mỹ, còn đang tăng cường giúp đỡ quân sự cho Ukraine, kể cả những thiết bị quân sự tiên tiến hơn. Xét từ phía Nga, mặc dù đang trong quá trình điều chỉnh chiến tranh, nhưng vẫn hy vọng rằng sau một thời gian nữa họ có thể giành lại ưu thế trên chiến trường. Vì vậy, ý muốn đánh tiếp của các bên vẫn còn khá mạnh.

Dễ hiểu vì sao các bên chưa sẵn sàng đàm phán. Đó là do Ukraine cảm thấy mình đang ở vào thế tấn công trên chiến trường, cho nên lúc này chưa muốn dừng lại. Về phía Nga, họ đã tuyên bố quyết không từ bỏ các vùng lãnh thổ đã vào tay mình, trong điều kiện hiện nay không thể đàm phán vấn đề rút ra khỏi các lãnh thổ ấy. Về phía Mỹ, họ nhắm tới 3 mục tiêu trong cuộc xung đột Nga – Ukraine: Một là làm cho Nga suy yếu toàn diện về chính trị, quân sự, kinh tế; hai là giữ vững Ukraine, không để Ukraine sụp đổ, không để chính quyền Zelensky sụp đổ; ba là giữ lấy châu Âu, để châu Âu đi theo Mỹ.

Tình hình xung đột sau đây sẽ ra sao? E rằng sẽ có một đợt sóng nâng cấp chiến tranh. Mỹ sẽ công khai hoặc bí mật cung cấp cho Ukraine nhiều hệ vũ khí tiên tiến. Ukraine sẽ tăng cường phản công kể cả đánh vào mục tiêu trong lãnh thổ Nga bằng drone. Nga hiện đã đổi cách đánh, tấn công nhiều vào các mục tiêu dân dụng của Ukraine, kể cả mục tiêu chính trị.

Hiện nay có hai khả năng. Một là vừa đánh vừa đàm, đánh thật, đàm phán giả. Hai là ngừng bắn nhưng không ký hiệp định hoà bình. Ngừng chiến là nói đến một giai đoạn nhất định, hai bên chẳng còn sức mà đánh nữa, cần có một đường ranh giới ngừng bắn thực tế về quân sự nhưng lại chẳng thể ký hiệp định hoà bình – bởi lẽ lập trường hai bên cách nhau quá xa.

Nhìn xa hơn, 2024 là một năm bản lề có nhiều chuyển biến quan trọng. Nga sẽ bầu Tổng thống, Mỹ sẽ bầu nghị viện. Các yếu tố chính trị đó sẽ quyết định việc trên vấn đề Ukraine có thể có một phương án giải quyết tương đối rõ ràng. Nhưng trước 2024, rất có thể còn chưa có phương án nào, hai bên lại vừa đánh vừa đàm hoặc tạm thời ngừng bắn về kỹ thuật, nhưng chưa thể đạt được phương án giải quyết về chính trị.

<https://nghienquocute.org/2022/12/20>